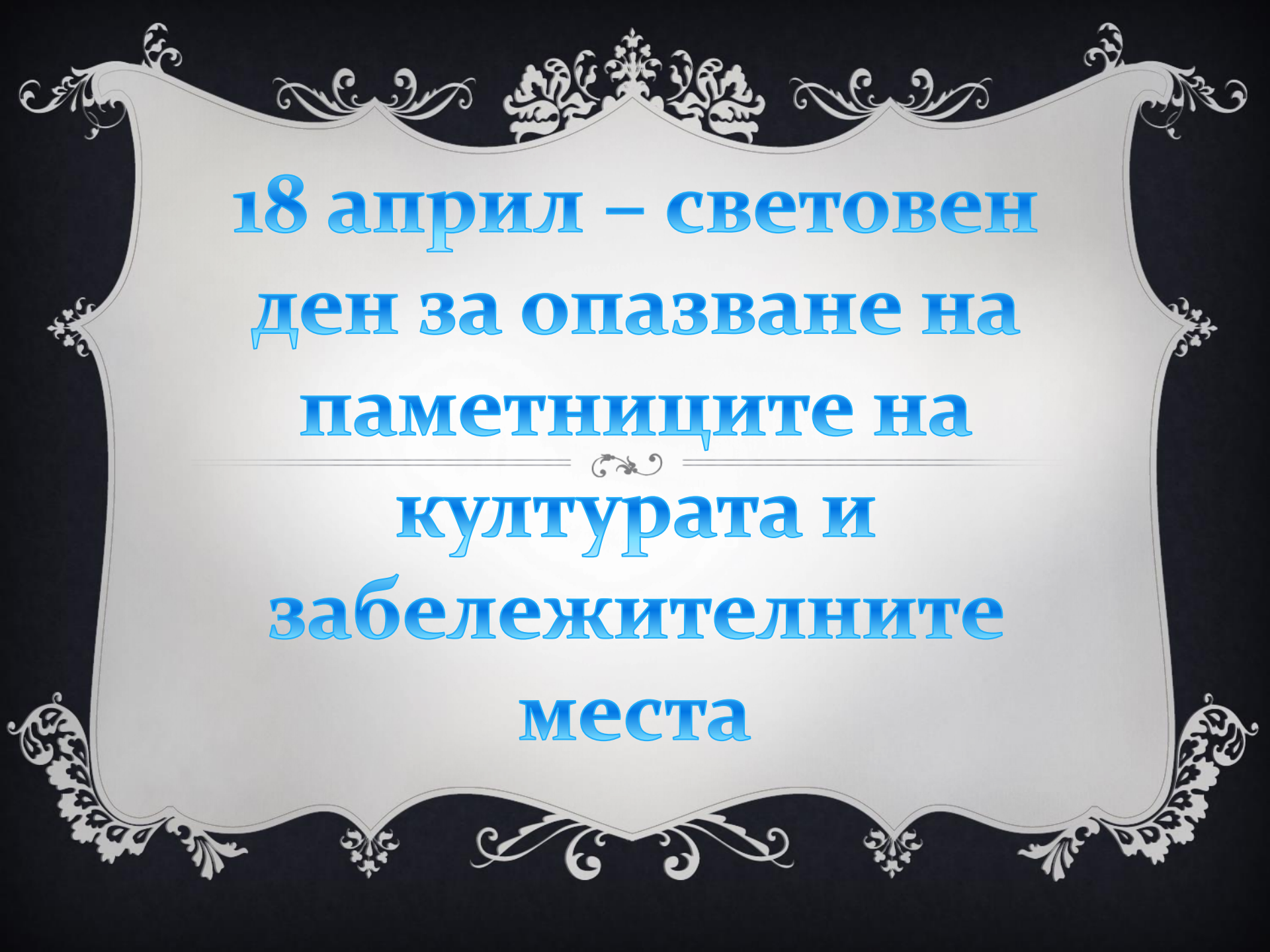

ПРОЕКТ „КАЛЕЙДОСКОП“

**18 април – световен
ден за опазване на
паметниците на
културата и
забележителните
места**

*Българските
паметници*

Крепостта Царевец

Царевец е хълм във Велико Търново, както и едноименна крепост в средновековния Търновград.

Разположена е в близост до стария град на Велико Търново. Тя е била главната българска крепост по време на Второто българско царство, когато Търново е столица на царството. През Средновековието хълмът, на който се намира, е изцяло застроен с жилищни и административни постройки.

Царевец

Легенда разказва, че там в римско време имало укрепления, които охранявали пътя за великолепия Никополис. Когато варварите нахлули, обсадили и разрушили великия град, римляните се настанили в калетата. Под тях имало големи подземия свързани с тунел. В галериите римляните пренесли съкровищата на Никополис. Крепостите римляните укрепиха и задържаха известно време. Когато се наложило да отстъпят, те направили смъртоносни механизми в галериите и ги намазали с отрова. Тайните входи маскирали.

Входът на подземията под Царевец се намирал в южната част. По галерия се стигало до подземно езеро. Само човек, знаещ тайната на съкровищата, можел да продължи. Скрит механизъм източвал водата и по стъпала се стигало до друга галерия. От тук надолу имало няколко нива. На всяко римляните оставили по едно съкровище.

Царевец

В галериите към съкровищниците дебнели много опасности... Ако непосветен влезел, никога нямало да се върне жив. Във всяка зала имало безценни предмети – златни и сребърни, украсени със скъпоценни камъни. Безброй златни монети били струпани на купове.

Подземието под Момина крепост било на две нива. Съкровището било долу. Входът бил голям геран. На дъното се виждала вода. По стъпала се слизало долу и там встрани започвала галерия. Когато римляните се оттегляли, отгоре сложили каменна плоча и я засипали. Втори вход имало в ниското. Нишанът бил голям четвъртит камък с топка отгоре ...

Ивановски скални църкви

Ивановските скални църкви се намират на 18 км. южно от град Русе. Отличават се от другите запазени скални манастирски комплекси в България с добре запазените си стенописи. За разлика от традиционните манастири, които имат 1–2 църкви, монашеска и стопанска части, в Иваново има разклонена мрежа от малки скални църкви, параклиси и килии, издълбани на различна височина в скалите на живописния каньон на река Русенски Лом и свързани с пътеки и скални стълби.

Благодаря ви за
вниманието!

Изготвила:
Анелия Спахиева – 6. клас

Проект
„Калейдоскоп“

Паметника на свободата (Шипка)

Строежът на паметника

Свети Никола (Шипка) е връх в Стара планина с надморска височина 1326 m, разположен на изток от Шипченския проход. До 23 ноември 1951 г. връхът носи името Свети Никола, а след това до 7 октомври 1977 г. – връх Столетов. Връхът символизира героизма и самопожертвувателните усилия за освобождението на България от Османско владичество.

По време на Руско-турската война (1877 – 1878) в началото на август 1877 г. генерал Николай Столетов организира отбраната на Шипченския проход, като разполага Шипченския отряд на връх Св. Никола, връх Орлово гнездо и връх Шипка. Решителните сражения се водят от 21 до 26 август 1877 г.

Защитниците показват изключителен героизъм и въпреки численото превъзходство на противника, атаките са отблъснати.

Откриването на паметника

Паметникът е открит тържествено през 1934 г. Той представлява голяма кула от доломит с форма на пресечена пирамида, с височина 31,5 м. Над входа на кулата стои огромен месингов лъв с дължина 8 м и височина 4 м, тегло около 12 т. и сглобен от 53 отделни парчета, а на другите страни на кулата са изписани местата на големите сражения – Шипка, Стара Загора, Шейново.

Женска фигура олицетворява победата над турските войски. На приземния етаж на паметника стои голям мраморен саркофаг, в който се пазят част от костите на руските воители и българските опълченци. Над него има още 4 етажа, на които са разположени някои копия на български бойни знамена и други реликви. На върха на кулата се открива прекрасна панорама на върха Шипка и околността.

Културно значение

Националните паметници при Шипка са обвързани със събития от изключителна обществена значимост. Тяхното построяване е плод на съвместните усилия на архитекти, скулптори и целия признателен български народ.

Природните забележителности в района и историческите събития се преплитат, за да се превърнат в едно от най-силно заредените места в България, една от най-големите туристически забележителности.

Културно значение

Обществото в България има традиция да уважава и почита националните и историческите заслуги. Наред с Левски и Христо Ботев, шипченското опълчение е с най-голяма слава и популярност сред хората. Затова немалка заслуга има Вазовото произведение „Опълченците на Шипка“.

Народът пази, макар и в трудните политически и икономически условия, паметта за „тоз ден бурен“.

Изготвила:

Стефания Воденичарова

(5. клас)

Благодаря за вниманието!

Проект „Калейдоскоп“

Паметникът „Шипка“.

Паметникът на свободата.

Паметникът на свободата (Паметникът Шипка) е монументална скулптура на връх Свети Никола. Паметникът е издигнат с цел да увековечи подвига на падналите за свободата на България на мястото, отбранявано по време на Шипченската битка, около което са се разиграли решаващите за Руско-турската война и Освобождението на България боеве през лятото на 1877 г.

Паметникът е част от Парк-музей „Шипка“.

Освободителната война

Шипченската епопея включва боевете, които са се разиграли на най-високите точки на Шипченския проход, където са върховете Свети Никола, Орлово гнездо, Шипка и др.:

- Превземането на прохода от руски части;
- Първа битка при Шипка, решителните боеве 9 – 11 август 1877 г.
- Втора битка при Шипка.
- Шипченски отряд: Българското опълчение, XXXVI-ти орловски пехотен полк и XXXV-ти брянски пехотен полк отблъскват 27-хилядна редовна турска войска, като в това число не са включени башибозушките орди.

Шипченският отряд под командването на генерал-майор Николай Столетов е от 7500 войници и 27 оръдия срещу Централната османска армия под командването на Сюлейман паша. В комплекса Шипка влиза и старата реставрирана църква. При реставрацията ѝ в нея бил открит един от най-старите български ръкописи – Енински апостол от 11 век. На север се намират селищата Шипка и Шейново, участвали активно в Освободителната война. От тези селища започва националният паметник Шипка.

Край Шейново е Паметникът на победата. Там е била разбита и пленена войската на Вейсел паша.

Строежът

- През 1920 г. живите ветерани-опълченци се събират на конгрес и решават да се построи Паметник на свободата на връх Шипка. Средствата за изграждане на паметника са събирани като доброволни дарения от целия народ. Конкурсът за паметника е спечелен от архитект Атанас Донков и скулптора Александър Андреев, който заедно с Кирил Шиваров изпълнява монументалната фигура на лъва. Експозиция в паметника е картината на руския художник Алексей Попов „Защитата на Орлово гнездо.“
- Началото на техническите проучвания за строежа е през пролетта на 1926 г. Самият строеж започва през есента на същата година. През първия етап на строежа главен майстор е Илия Пенев Мъглов от с. Горни Драгойча, Дряновско, а през втория – Пеню Атанасов Колев (Пеню Бомбето) от с. Дралфа, Търговишко.
- През летата на 1927, 1928 и 1929 г. кипи усилената строителна дейност. Камъните се обработвали на ръка и извозвали до паметника с волски каруци, а пясъкът се превозвал чрез катъри от Мъглиж и Енина, по нов път. Каменната кула е завършена в груб строеж и месинговия лъв пред нея е отлят в Софийския военен Арсенал. Изграждането на паметника завършва през 1930 г. Според първоначалния проект месинговия лъв трябвало да бъде поставен върху паметника, но се установило, че ако фигурата бъде на това място, нейната видимост не би била добра. По тази причина лъвът е поставен върху корниза над главния вход на паметника.

Откриването

- Паметникът е открит тържествено през 1934 г. Той представлява голяма кула от доломит с форма на пресечена пирамида, с височина 31,5 м. Над входа на кулата стои огромен месингов лъв с дължина 8 м и височина 4 м, тегло около 12 т. и сглобен от 53 отделни парчета, а на другите страни на кулата са изписани местата на големите сражения – Шипка, Стара Загора, Шейново. Женска фигура олицетворява победата над турските войски.
- На приземния етаж на паметника стои голям мраморен саркофаг, в който се пазят част от костите на руските воители и българските опълченци. Над него има още 4 етажа, на които са разположени някои копия на български бойни знамена и други реликви. На върха на кулата се открива прекрасна панорама на върха Шипка и околността.

Културно значение

- Националните паметници при Шипка са обвързани със събития от изключителна обществена значимост. Тяхното построяване е плод на съвместните усилия на архитекти, скулптори и целия признателен български народ. Природните забележителности в района и историческите събития се преплитат, за да се превърнат в едно от най-силно заредените места в България, една от най-големите туристически забележителности.
- Обществото в България има традиция да уважава и почита националните и историческите заслуги. Наред с Левски и Христо Ботев, шипченското опълчение е с най-голяма слава и популярност сред хората. За това немалка заслуга има Вазовото произведение „Опълченците на Шипка“. Народът пази, макар и в трудните политически и икономически условия, паметта за „тоз ден бурен“.
- На 3 март 2003 г. честванията на 125-годишнината от Освобождението на България от Османско владичество са посетени от президента на Русия, Владимир Путин, по покана на българския му колега Георги Първанов.

Изготвила: Ивана Чапкънова
(5. клас)

Благодаря за вниманието!

Част ов Българските паметници

Шипка

- ▶ **Свети Никола (Шипка)** е връх в Стара планина с надморска височина 1326 m, разположен на изток от Шипченския проход. До 23 ноември 1951 г. връхът носи името Свети Никола, а след това до 7 октомври 1977 г. – връх Столетов. Шипка Връхът символизира героизма и самопожертвувателните усилия за освобождението на България от Османско владичество.
- ▶ През 1934 г. на върха е построен Паметникът на свободата, до който водят автомобилен път и каменно стълбище. Паметникът е част от Парк-музей „Шипка“. Шипка се нарича и връхът (с височина 1232 m), разположен на север от главното било и на запад от Шипченския проход.
- ▶ По време на Руско-турската война (1877 – 1878) в началото на август 1877 г. генерал Николай Столетов организира отбраната на Шипченския проход, като разполага Шипченския отряд (в който влизат и 1, 2, 3, 4 и 5 дружина на Българското опълчение) на връх Св. Никола, връх Орлово гнездо и връх Шипка. Решителните сражения се водят от 21 до 26 август 1877 г. Защитниците показват изключителен героизъм и въпреки численото превъзходство на противника, атаките са отблъснати.
- ▶ Действията започват през лятото на 1877 г., когато руските войски влизат в Габрово, Райчо Каролев е избран за председател на Габровската община. По искане на ген.-майор Валериан Держински се провежда работна среща с Райчо Каролев и Иван Калпазанов. Необходимо е българин да премине Балкана и да отнесе писмо със заповед на великия княз Николай Николаевич до генерал-лейтенант Турко. Иван Калпазанов осигурява свой верен работник, който отнася писмото и за 24 часа се връща с отговор. Заповедта е да превземе от север Шипченския проход, а от юг да настъпят частите на Предния отряд с командир генерал-лейтенант Йосиф Турко. Генерал-майор Держински насочва част от Габровския отряд към връх Шипка, а генерал-лейтенант Турко атакува от юг на Шипка. На 3 – 7 (15 – 19) юли 1877 г. след вихрени атаки е овладян Шипченският проход. Неговата охрана се поема от отряда на генерал-майор Держински.

Мадарският конник

Описание: Мадарският конник е открит за съвременната наука и описан за първи път през 1872 г. от [Феликс Каниц](#). Подробното изучаване на релефа изисква скеле, каквото е издигано през 1895, 1905 и 1954 г. През 1905 г. е изготвена гипсова отливка на релефа^[2]. Този исторически паметник представлява скален релеф ([барелеф](#)), изсечен през VIII в. сл. Хр. върху отвесна скала на височина от 23 м. Стръмни стъпала вляво от него водят до [Мадарското плато](#). Размерите на изображението са 2,6 m във височина и 3,1 m ширина в основата. Изобразява конник, лъв, куче, орел и надписи на гръцки език. Конникът е в ход надясно, в близка до естествената големина и с връхна дреха до коленете. С лявата си ръка държи юздите на коня, който е възседнал, а с дясната ръка хвърля късо копие върху поваления под предните крака на коня лъв. Зад гърба на конника личи високо облегалo на седло от източен кавказки тип. Десният крак на ездача е пхнат в стреме, а на гърба си конникът носи калъф за лък. Върху забитото в лъва копие личи знаменце, а зад коня има тичащо ловно куче. Отдясно, над нивото на главата на коня, е изобразен орел с разперени криле. Композицията, символизираща победа над враг, напомня триумфалните сцени в релефната пластика на иранския изток и античните художествени традиции на [тракийски конник](#).

Мадарският конник

ПРОИЗХОД: елфът представлява триумфиращ владетел и днес най-широко се възприема като символ на мощта на Първата българска държава. Детайлите определят датировката и подкрепят най-признатата теза за прабългарския произход на релефа, свързваща изображението с хан/кан Тервел (701 – 721 г.). Околните надписи са на гръцки език и съобщават за политически и културни събития във взаимоотношенията между България и Византия от 705 година през целия период VIII – IX в., като се споменават директно или с отправки владетелите Тервел, Юстиниан II, Кормисош и Омуртаг. Според Ф. И. Успенски Мадарският релеф е „най-древен и интригуващ старобългарски паметник“ и, въпреки че го определя като „изключително уникален“, то според руския учен в Равена има подобен паметник с релефно изображение на конник^[3].

- ▶ Барелефът е свързан със създадения от Омуртаг голям култов комплекс на терасата под скалите, включващ светилище, капища, дворцови и жилищни сгради, и други постройки^[4]. В подножието на скалите има голяма пещера, наречена „Пещерата на нимфите“, където в древността траките са почитали своите божества. В резервата са открити праисторически култови фигурки и оброчни плочки, посветени на Трите нимфи, на Зевс, Херакъл, Дионис, Кибела, на тракийския конник-герой Херос и други. Възможно е Мадарският конник да е паметник с много по-древен произход и да е претърпявал съответно адаптиране за нови цели през по-късните културни периоди. В полза на това съждение са и петрологичните изследвания, според които лъът в релефа е направен по-рано от кучето, а конят е преправян във времето. Според Рашо Рашев може да се приеме, че „се касае за обобщен образ на обожествен владетел, който в съзнанието на съвременника се е преплитал с чертите на образ от ранносредновековния епос“^[5].

Св. Георги

- ▶ **Хаджидимовският манастир „Свети Георги Победоносец“** е български мъжки манастир, подчинен на Неврокопската епархия на Българската православна църква, спадащ към Гоцеделчевската духовна околия.^{[1][2]} Обявен е за паметник на културата с регионално значение. Манастирът е най-големият по долината на Места и трети в Югозападна България след Рилския и Роженския.

Какво мисля аз за Св.Георги

- ▶ Аз мисля,че там е много хубаво близко е до горичката вътре в горичката има зоопарк,също така вътре в Св.Георги има сувенири и е много хубаво.

Рилския Манастир

- ▶ **ИСТОРИЯ:**егашният манастир се намира в близост до село Пастра – недалеч от мястото на първоначалното му изграждане. Покрай него тече [Рилска река](#). Това е най-големият манастир в България – 5 етажа, като видими са 4 от тях. Тази особеност на сградата се обяснява с ограниченията, наложени от османската власт през 1834 г., когато са строени сегашните сгради. В партерния етаж се разполага музееят.
- ▶ Манастирът „Свети Йоан Рилски“ е построен на мястото на стара постница през 927 – 941 г. от [св. Йоан Рилски Чудотворец](#) (според някои автори – от неговите ученици) в [Рила](#) планина. В двора на днешния манастир през 1335 г. е издигната отбранителна кула и малка еднокорабна черква от местния феодален владетел [протосеваст Хрельо](#). Кулата е най-старата запазена сграда в манастирския комплекс и по стил принадлежи към архитектурата на [Търновската художествена школа](#) [Източник? (Поискан преди 58 дни)]. На върха на кулата се намира параклисът „Свето Преображение“ с ценни фрески от 30-те години на 14 век.
- ▶ Цар [Иван Шишман](#) (1371 – 1393 г.) издава на 21 септември 1378 г. [Рилската грамота](#), подписана и подпечатана със златен печат, с която дава на манастира като феодални владения 20 села, заедно със землищата им.
- ▶ Осъе през 1402 г. османското правителство нарежда на [Кюстендилския кадия](#) да потвърди съществуващите от по-рано права на обителта. Данъчен регистър от 1520 – 1521 г. изрежда поименно 21 живеещи там монаси.^[42] През 1469 г. с помощта на [Мара Бранкович](#) мощите на св. Йоан Рилски са пренесени обратно от [Търново](#) в Рилския манастир.^[43]
- ▶ Осъе с основаването си манастирът става книжовно и просветно средище. Голяма педагогическа дейност в него развива [Неофит Рилски](#), който през [възраждането](#) основава тук [килийно училище](#). Манастирът дава подслон на велики български революционери, сред които [Васил Левски](#), [Ильо войвода](#), [Гоце Делчев](#), [Пейо Яворов](#) и др.
- ▶ През 1778 г. манастирът „Св. Йоан Рилски“ става жертва на стихийен пожар. Възобновен е през 1784 г. от [Алекси Рилец](#), който през 1816 – 1819 г. проектира и строи източното, северното и западното крило. Значителна част от манастира е опожарена отново през 1833 г., като възстановяването му отново е извършено от Алекси под ръководството на тогавашния игумен [Иосиф Стронителя](#). През 1840 г. е изработен нов иконостас на църквата от [Петър Филипов](#), [Антон Станишев](#) и [Димитър Станишев](#).^[44]
- ▶ Според свидетелства на посетили манастира през 1862 година американски мисионери, там има 350 монаси, а в навечерието на Великден в него пребивават и 400 гости.^[45]
- ▶ Днес ансамбълът на манастира обхваща територия от 8800 m², от които 5500 m² застроена площ. Манастирските крила, изградени по различно време на 4 и 5 етажа, заобикалят от всички страни единствения двор във форма на неправилен петъгълник.

Проект „Калейдоскоп“

Културни паметници

5 български
паметника

1.Старият Несебър

Информация за старият Несебър

- Несебър е наследник древното тракийско селище *Menembria* и гръцката колония и важен търговски център *Месембрия*. Обявен е за архитектурно-археологически резерват, през 1956 г., а старинната му част е паметник на културата от списъка на ЮНЕСКО за световно културно наследство.

2.Свещарската гробница

С какво е известна Свещарската гробница

- Намира се до село Свещари, Разградско. Разкрита е през 1982 г. при разкопките на високата Гинина могила край селото. Известна е с колонадата в надгробната камера, под формата на 10 кариатиди (женски фигури с вдигнати ръце и височина 1,20 м). Районът около нея е обявен за археологически резерват, а тя е включена в списъка на ЮНЕСКО за световно културно наследство.

3. Рилският манастир

Най-големият манастир в България

- Построен на мястото на стара постница през X век от Иван Рилски в Рила планина. В двора на днешния манастир през 1335 г. е издигната отбранителна кула и малка еднокорабна черква от местния феодален владетел протосеваст Хрельо. Кулата е най-старата запазена сграда в манастирския комплекс и по стил принадлежи към архитектурата на Търновската художествена школа. Рилският манастир е паметник на културата от списъка на ЮНЕСКО за световно културно наследство.

4.Мадарският конник

Кратка информация за Мадарският конник

- Той е археологически паметник и представлява изсечен в скалите барелеф на 23 м височина от основата на отвесна скала. Релефът изобразява в естествена големина конник в ход надясно, орел в хералдична поза, летящ пред него, подскочило куче, което го следва и прободен с копие лъв, повален под предните крака на коня. Паметник на културата от списъка на ЮНЕСКО за световно културно наследство.

5.Никополис ад Иструм

Античен римски град

- Градът е основан от римския император Траян в чест на победата му над даките (106 г.). Никополис ад Иструм се проучва от археолозите още от 1900 г. Днес градът е превърнат в музей на открито, посещаван годишно от хиляди български и чуждестранни туристи и учени и е включен в индикативния списък на България за Световното наследство на ЮНЕСКО.

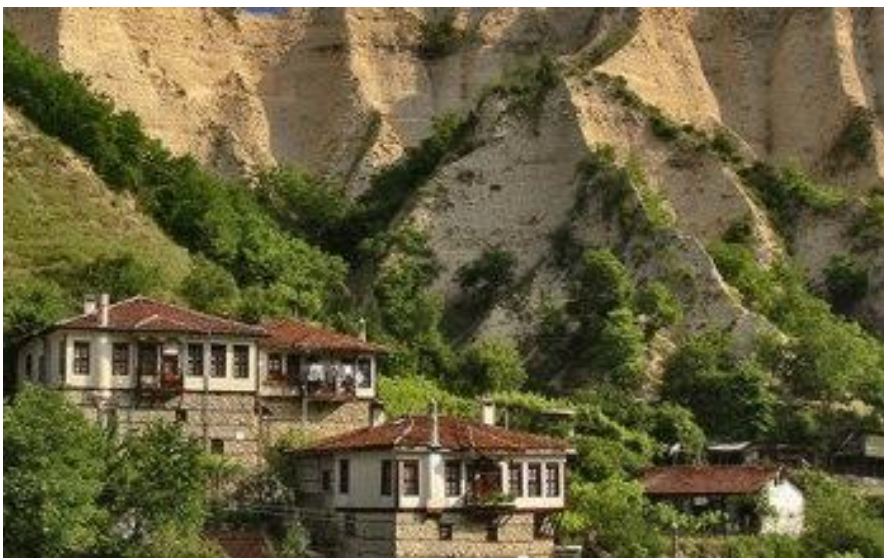
Изготвил: Стоян Лазаров

7. клас

Проект
„Калейдоскоп“

„Роженски
ят
манастир”

- Роженският манастир е Боже място. Той се намира близо до Мелник. През цялото време на година има хора, които отиват за спокойствие и да се помолят за мир и здраве, за да не се разболяват.

Историята на манастира

- В миналото манастира е бил ставропигиален, а днес е подчинен на Неврокопската епархия на Българската православна църква. Манастирът е обявен в 1973 година за паметника на културата с национално значение. През XVI век Роженската обител преживява подем. Към средата на века се строят днешното южно манастирско крило и главната църква. В края на века са украсени със стенописи църквата и трапезарията. В началото на следващия XVII век е изписана южната фасада на главния храм, а през 1662 година е украсена със стенописи и новопостроената манастирска костница „Свети Йоан Кръстител“. След пожар през втората половина на XVII век манастирът изпада в тежко положение.

Стенопис от
притвора на
католикона

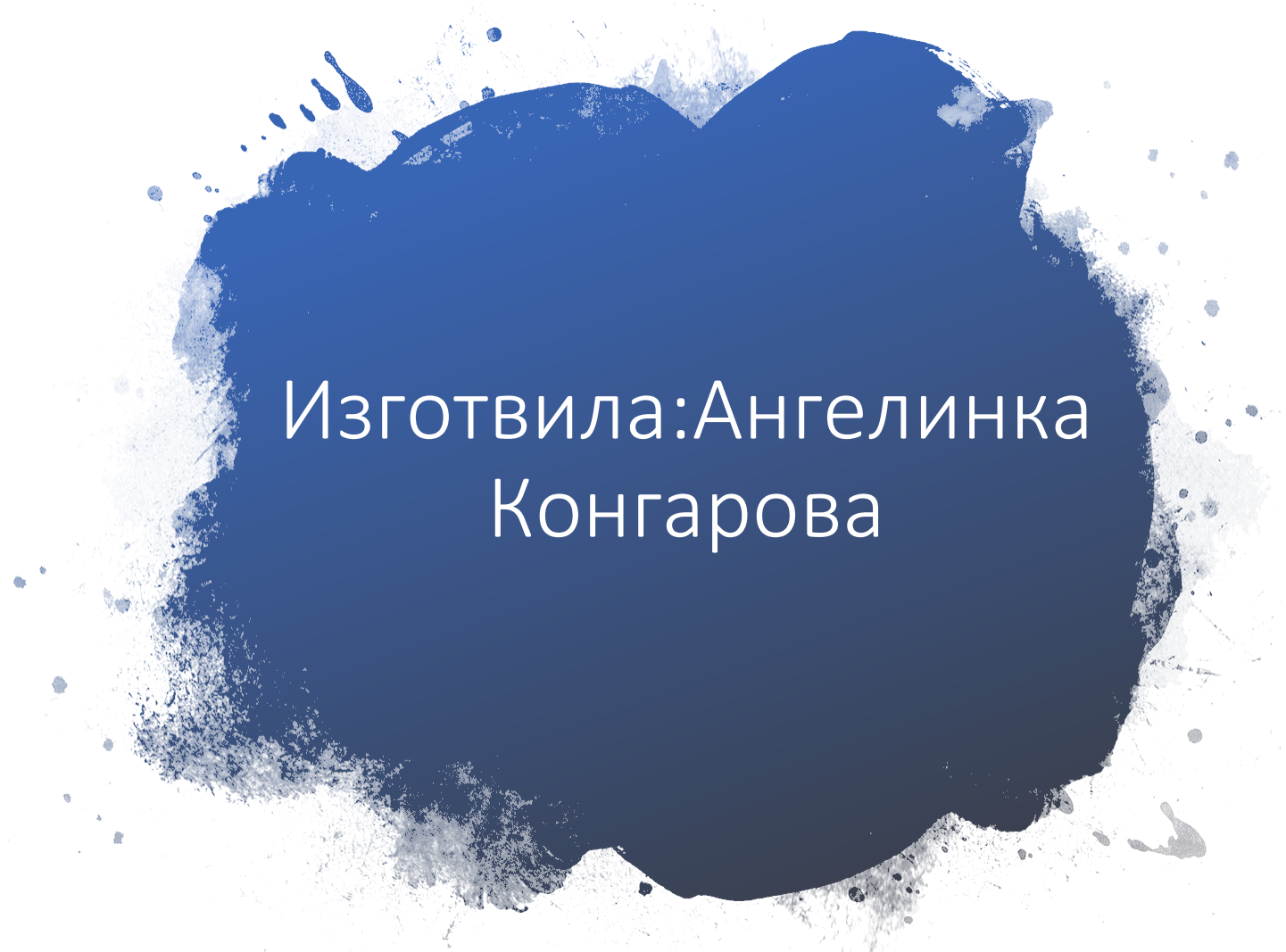

- Още с влизането се вижда една хубава гледка, която не може да се опише. Има дървета и много хубави растения. Ако иска един човек да огледа всичко в манастира, човек трябва да премине през толкова много и невероятни неща

- В България има невероятно красиви манастири и паметници. Гордея се, че съм родена тук в тази държава.

Изготвила: Ангелинка
Конгарова

Проект
„Калейдоскоп“

Манастир „Св.Георги“

- ▶ Манастирът „Св. Георги“ е Боже място, известно в цяла България и дори в близките държави. Святото място се намира в нашето малко и китно градче-Хаджидимово. Често, през цялата година, много хора го посещават, търсейки душевно спокойствие и изцеление. Спокойствието се усеща още от влизането в манастира, а от своя страна пък, манастирът носи интересна история за построяването си.

Историята на манастира

- ▶ Историята на манастира е известна на всички хора в околността. Бабите и дядовците в града, разказват че преди години, на някой дядо му се „присънил“ Божи ангел, който му показал иконата и му заръчал да построи храм на мястото, защото носело силна енергия и божественост. На сутринта, няколко човека в селото разровили иконата и с времето започнали да правят планове за построяването на манастира.

Ето и снимка на святата икона, от която е започнало всичко.

- ▶ Влизайки през голямата дървена врата, пред очите на хората се разкрива голямата беседка, построена около високо дърво. Манастирът има и красиви алеи със всякакви видове цветя. Особено красив е и „чардака“, от който водят началото си множество стаи, които се използват всяко лято от силно вярващи хора дошли на лавна. Манастирът е построен през 1872 г. и е един от най-красивите в България. Манастирът е построен през 1872 г. и е един от най-красивите в България. Манастирът е построен през 1872 г. и е един от най-красивите в България.

А сега малко и за градчето...

- ▶ Хаджидимово не се отличава единствено с манастира. Близо до него се намира и зоологическата градина, която с времето се сдобива с все повече и повече различни животни, които пък от своя страна красят още повече невероятната природа. Много хора от близките села и градове се разхождат до красивата градинка, а малките деца се радват и си играят с животните.

- ▶ Ние сме щастливци, че можем да посещаваме тези красиви места, когато си поискаме...особено в трудни моменти, като този. Всеки един човек е добре дошъл тук, ако иска да усети от мощта на манастира и красотата на зоологическата градинка. Ние сме наистина благословени да живеем на такова място и постоянно да бъдем закриляни от силата на „Св. Георги“.

Благодарим за вниманието! Изготвили:
Стела Попова и Елена Бъждарова.

ПОЗДРАВИ ОТ БЪЛГАРИЯ

